

Kära läsare!

Hösten kommer med stormsteg och jag ser hur resebyråföretagen vädrar morgonluft med ett ökande utbud av "längre bort" resor. Fast fortfarande inom EU. Vi får se när resande utanför EU blir enklare igen.

Flera prenumeranter har efterlyst digitala grundkurser vilket onekligen både skulle bli enklare och billigare. Ett problem är att det inte alls blir samma interaktion mellan oss och åhörarna vilket vi tycker är ledsamt. Vi skulle också behöva göra om upplägget så att det istället blev betydligt fler och betydligt kortare presentationer. Så nu går de två sista kurserna analogt som vanligt med pärmar och allt. Som väntat har vi fått flera nya sökande som inte vill missa taget helt och hållet.

Fråga: Finns det någonsin anledning att vänta med en vaccination efter en kortisoninjektion i knäet?

Svar: Nej.

Fråga: Jag har ett barn som är ett år och 9 mån. Föräldrarna önskar ge Nimenrix-vaccin och Varivax-vaccin. Min fråga är om man till barn ger vaccin Nimenrix? Kan man ge vid ett tillfälle?

Svar: Ja, man kan ge barn vaccin mot meningokocker och du kan ge samtidigt med vattkoppsvaccin.

Fråga: Pojke född v 34+1 som ska flyga till Grekland eller Mallorca (föräldrarna har ännu inte bestämt) när han är 7 månader och några dagar. Kan han med tanke på ålder och sin tidiga födsel vaccineras mot MMR cirka 10 dagar före resan?

Svar: Man kan räkna med kronologisk ålder så det är OK men känns onödigt. Inget land vaccinerar barn innan de fyllt 9 månader och

risken för mässling bara marginellt större i Spanien och Grekland än i Sverige.

Fråga: Hur lång tid måste det gå, från att man har haft bältros tills man kan vaccinera sig med Shingrix? Har letat på så gott som alla ställen som skriver om vaccin utan resultat.

Svar: Beror nog på att det inte finns någon specificerad tid - globalt gör man lite olika. För min del ser jag gärna att det går några månader för att immunsvaret mot bältros har hunnit lugna sig lite men det är inte huggit i sten.

Fråga: Hur ser Du på träning efter given vaccination? Frågan gäller alla typer av resevaccin men även vaccin mot covid-19.

Svar: Jomen visst, alltid bra att träna samma kväll. Gäller också covid om man inte har besvärande biverkningar.

Fråga: Har en kvinna född -44 som tagit kontakt med mottagningen då hon önskar vaccinera sig mot bältros. Hon uppger efter förfrågan att hon ej kan minnas hon haft vattkoppor. Har en son som enligt henne inte heller haft vattkoppor. Hur ska jag göra? Ta blodprov för att kontrollera om hon haft vattkoppor? Immunitet? Ge vattkoppsvaccin om provet visar att hon ej haft vattkoppor tidigare? Eller ska jag, som hon önskar, ge bältrosvaccin?

Svar: Snyggast med dina första två förslag.

Fråga: En patient tog dos 1 Pfizer på allergimottagning, fick en reaktion med bränningar i mun och runt läppar. Erhöll bl a kortison. Armen domnade bort. Feber i cirka 10 dagar efter vaccinationen. Pat har i botten histaminintolerans, allergier x fler (bl a NSAID och penicillin), utslag av parfym och krämer (ex solkrämer). Matförgiftad för ett antal år sedan som, enligt pat själv, slog ut immunförsvaret. Ser ni något hinder att patienten tar dos 2 på en allergimottagning?

Svar: Bra exempel på nyttan av allergologer. De tar beslutet!

Fråga: En patient vaccinerades med Pfizer. Tredje dagen efter vaccinationen drabbades hon av diarré x flera. Detta höll i sig i flera veckor. Viktnedgång cirka 2 kg. Kramper i magen. Successivt har symtomen minskat. Idag mår hon relativt bra men "känner sig inte som innan vaccinationen". Pat har varit i kontakt med läkare som inte kan ta ställning till dos 2. Vad är er tanke i detta?

Svar: Jag skulle ge dos 2, nyttan överväger risken. Tillägg: Och jag borde lagt till att diarréutredning kan vara av värde om inte kunden blir helt återställd.

Fråga: Läste ditt svar angående påfyllnadsdoser för rabiesvaccin när man jobbar med fladdermöss. Har vaccinerat olika veterinärskliniker förra året, 3 sprutor. Är det lämpligt även för dem med dos 4 efter ett år, och sedan vart 5 år (eller titrar)? De är ju inte jätteutsatta, men tänker ändå att detta är ett rimligt förfarande? (Vill inte över-/undervaccinera).

Svar: Håller helt med. Så här skriver kollega Lindqvist: "Jag rekommenderar 2-dos-schema i flertalet fall som pre-exp-profylax. DOCK 3-dos schema: En dos dag 0, 7, 21-28 i.m el två doser i.d. dag 0, 7, 21-28 rekom vid nedsatt immunförsvar (FoHM rekom vid immunbrist enbart i.m.) + till högriskpersoner som inte vet när de exponerats inkl också alla med arbetsrelaterad risk (enl CDC) vilket är en rimlig rekommendation.

Fråga: Frisk kvinna född 62, som tagit två doser Ixiaro för några år sedan med rätt intervall. Om hon behöver förnyat skydd efter flera år ska det väl räcka med en boosterdos inför ny resa med risk för japanska encefalit?

Svar: Ja, dos 3 skall räcka 10 år - hon är ju inte pensionär än.

Fråga: Jag har bokat in en kille född -91 för vaccinering till oss, sin företagshälsa i egenskap av brandman. Han får sin dos 2 covid 19/8. Han är nu inbokad till mig den 8/9 för flera vaccinationer på samma gång. Jag vill gärna

stämna av med er att allt blir rätt och han verkligen kan få allt på en gång. Han ska få: TBE dos 3, han fick sina två första doser 2016. Han är även inbokad samma dag för Twinrix dos 1 samt stelkramp och polio då han är i 30-årsåldern. Då är det väl dags att fylla på? Kan han få allt detta på samma gång? Är det något som jag inte tänkt som är viktigt gällande han vaccinerings?

Svar: Ditt förslag är helt i linje med vad jag tycker.

Fråga: Jag har en kvinna hos mig som behandlas med Xolair (omalizumab) injektion via hudkliniken, ska ha nästa om någon vecka. Hon tar 2 x 150 mg Xolair var fjärde-femte vecka. Jag har inte hittat någon info på internet om huruvida det är olämpligt att vaccinera med Stamaril p g a detta (hon ska till vintern ner till Afrika). Jag hittade i övrigt senare igår kväll följande lilla studie från Brasilien publicerad 15/5 2021, intressant läsning och vet inte om du sett den? [Adverse events of the yellow fever vaccine in chronic urticaria: evaluation of patients treated or not with omalizumab compared to healthy individuals](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8245712/)
[www.ncbi.nlm.nih.gov](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8245712/)
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8245712/>

Svar: Imponerande att du hittade denna studie som jag definitivt inte sett. Xolair är en antikropp som hämmar IgE och Jag ser ingen anledning att avstå från gula febervaccin till din patient som skall vistas i högendemiskt område om jag förstått dig rätt.

Fråga: Vad rekommenderar du när det gäller val av storlek för injektionsnålar i.m för barn? Ska man alltid använda 25 mm eller går det lika bra med 16 mm? Tacksam för ett utförligt svar:)

Svar: Något utförligt svar får du inte. Det är skillnad mellan en rundlagd 14-åring och en mager ettåring. Jag tar vad som finns bilagt (om något finns). Är det 25 mm och litet barn behöver man inte köra in nålen till roten...